

PAULI MUSTAJÄRVI
TINA FINN

**RATINAAN
SE PÄÄTTYI**
46 VUOTTA POPEDAÄ

DOCENDO

TRIUMPH

PAULI MUSTAJÄRVI
TINA FINN

**RATINAAN
SE PÄÄTTYI**
46 VUOTTA POPEDAA

DOCENDO

Copyright © Pauli Mustajärvi, Tina Finn ja Docendo 2024.
Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Kannen kuva: Sanna Maula
Kansi ja ulkoasu: Jarkko Lemetyinen / Katse Design

Kustantaja:
Docendo, Jyväskylä

puh. 044 7270 250
info@docendo.fi
www.docendo.fi

ISBN 978-952-382-719-6

Painettu EU:ssa.

SISÄLLYS- LUETTELO

Alkusanat	8
1. Loppuelämän alku	10
2. Festarikesä käynnistyy.....	25
3. Tervausreissu vähän venähti	35
4. Väliin uusia tuulia.....	41
5. Kvaak kvaak, sanoi uutisankka	53
6. Miestä koetellaan	59
7. Huoltotoimenpiteitä.....	63
8. Popedalla Gorkin puistossa.....	66
9. Mikä on kun vituttaa?.....	71
10. Putki jatkuu	77
11. Herra 67 Ikurista.....	86
12. 1657 kilometrin viikonvaihte.....	93
13. Kajjiaanin juttuja.....	99
14. Palkinto pohojalaasilta.....	103
15. Tammerfesteiltä sukujuhliin.....	112
16. Terapialenkkeilyä	118
17. Sydän lyö vielä	126
18. Isolla kirkolla taas	133
19. Putken loppu näkyvissä.....	137

20.	Studiossa taas	146
21.	Unten mailla(ko)	155
22.	Yllätysveto Tavastialla	158
23.	Elämää ei sen enempää	168
24.	Kaksi viikkoa Ratiinaan.....	176
25.	Viikko ennen h-hetkeä.....	180
26.	Pirkanmaan palkinto.....	184
27.	Vihonviimeinen pläjäys.....	187
28.	Hei äijä	210
29.	Lomalla viimeinkin	218
30.	Tampereen päivän viikonloppu	222
31.	Julkkarikeikka.....	229
32.	Pohdintaa koko urasta	237
33.	Katse tulevaisuuteen.....	249
	Kiitokset eli kiitsa.....	256
	Popedan vuoteen 2023 mennessä julkaisemat	
	308 kappaletta säveltäjän mukaan.....	258
	Pauli ”Pate” Mustajärven sooloalbumit	267
	Henkilöhakemisto	268

ALKUSANAT

Loppukevällä 2023 kotitaloamme alettiin remontoida oikein urakalla. Samalla tehtiin kevätsiivous ja yleinen inventaario – kaikki tavarat, huonekalut, kirjat ja vaatteet, joita emme tarvinneet tai jatkuvasti käyttäneet, lähtivät kiertoon. Kolusin talon sen viimeistä soppea myöten ja yhdestä vanhasta komerosta löysin aarteen. Komeron perimmäiseen nurkkaan oli tungettu ja unohdettu yksinäinen pihvilaatikko, josta paljastui nuoruudessa pitämiäni päiväkirjoja, kirjoitelmia ja piirustuksia.

Pinon päällimmäisenä olivat Popeda-aikaiset vuosikalenterit aikojen alusta lähtien. Voinet kuvitella, että niitä selaillessa kului tunti jos toinenkin. Siinä samalla tuli tehtyä nostalgian täyteinen aikamatka menneisyyteen. Siitä sain idean.

Ehkä tuolloin vielä edessä siintänyt viimeinen Popeda-kesäni ansaitsisi tulla dokumentoiduksi. Päätin pitää kesän ajan päiväkirjaa. Heitin idean kirjasta ensin rouvalle, joka joutuisi kirjoittamaan raapustamani harakanvarpaat puhtaaksi, ja sitten Docendon Harri Simolalle, jonka tehtäväksi jäi arvioida, mahtaisiko kirja kiinnostaa ketään. Ilokseni kumpikin innostui ajatuksesta.

Tuon innostuksen ja sitä seuranneiden, väliin loputtomaltakin tuntuneiden työtuntien jäljiltä sinulla on nyt

käsissäsi viimeisestä Popeda-kesästäni kertova ja muistoilla väritetty teos, jonka teksti pohjautuu kesän varrella ruutuvihkojen sivuille kynäilemiini tarinoihin ja muistiinpanoihin sekä työmiehen kalenteristani löytyviin merkintöihin. Muistot kerron siten kuten ne itse tänä päivänä muistan. Kuvitus on autenttista reissumieslaatua ilman filttäreitä ja studiovaloja, koska halusin kuvien kertovan omaa silottelematonta tarinaa tekstin rinnalla.

Vihonviimeiseen pläjäykseen syyskuun 2. päivänä 2023 päättynyt matkani Popedan ratissa on ollut tämän ikurilaisen pikkupojan unelmien täyttymys. Matka kesti 46 vuotta ja sisälsi monta mutkaa, ylä- ja alamäkeä, muutama kiitoradan ja pari pysäkkiäkin, mutta ainakaan se ei ollut tylsä, hajuton eikä mauton. Yksin en matkaa tehnyt, mutta yksin päätin tuon matkani päätepysäkistä. Kun aika on, on aika toimia.

Näillä sanoin toivotan sinulle lukuiloa. Lukeminen kannattaa aina.

Ikurissa 30. marraskuuta 2023

Pate

- LUKU 1 -

LOPPU- ELÄMÄN ALKU

S *E OLI SIINÄ!* hehkuttaa sunnuntain 3. syyskuuta 2023 Aamulehti etusivullaan. Heräsin tähän aamuun Tampereen Solo Sokos Hotelli Tornin 24. kerroksessa. Hotellinjohtaja Mikko Kankaanpää on ystävällisesti tarjonnut minulle ja rouvalle hotellistaan sviitin Popedan viimeisen konsertin kunniaksi. Kun Torni-hotelli lokakuussa 2014 avattiin, sain kunnian esiintyä soolobändini kanssa avajaistilaisuudessa. Heitimme tuolloin *Parempaa elämää* -singlen julkistamiskeikan hotellin kattoterassilla. Nyt majoitumme

samaisessa sviitissä kuin silloinkin. Näin ne ympyrät sulkeutuvat. Ja elämä, jos minulta kysytään, on todellakin entistä parempaa.

Aamiainen tuodaan huoneeseemme sovitusti tasan yhdeksältä. Kaadan itselleni kupin kahvia maidolla. Sitä siemaillessani avaan verhot ja tuijottelen hetken ulos ikkunasta. Aurinko paistaa. Kadut ovat tyhjiä ja tyhjältä näyttää myös Ratinan stadion. Eilen vedimme siellä päätöskonsertin laulu- ja soitinyhtye Popedan kanssa reilulle 28 000 kuulijalle. Vettä tuli taivaan täydeltä, mutta yleisö jaksoi elää ja laulaa mukana koko kaksi ja puolituntisen konsertin ajan. Osa heistä on kulkenut Popedan mukana aikojen alusta eli vuodesta 1977 lähtien.

Noihin vuosiin on mahtunut paljon. Niin ilon, surun, onnen kuin epätoivonkin hetkiä. Tänä eilinen on jo historiaa, ja urani Popedassa on tullut päätökseen. Jo oli aikakin, joku voisi sanoa. Niin minäkin. Olo on tyhjä, mutta ehkä ennen kaikkea huojentunut.

Saavutin lapsuuteni unelman ja selvisin perustamani bändin 46 vuotta kestäneestä soittomatkasta suuremmitta vammoitta. Kuulo on mennyt, mutta askel on yhä kepeä. Naurattaa väkisinkin, kun mietin mitä alkuaikojen aisaparini Arwo Mikkonen (1954–1986) nyt tuumaisi.

Oli kesä vuonna 1974 kun lähdimme Arwon kanssa Ruisrockiin, jossa esiintyi koko joukko suosikkibändejämme. Olimme kuljettaneet leveiden lahkeidemme suosissa festarialueelle salaa pari pulloa Gambinaa kumpikin, ja keskityimme nauttimaan niiden sisällöstä, kun äkkiä tajusimme Nazarethin käynnistelevän vetoaan.

Arwo ihaili kitaristi Manny Charltonia, joten tuli jumalaton kiire säännätä lähemmäs lavaa. Siinä ihmisten läpi rynnissäään Arwo karjui minulle:

”Jumalauta tuo äijä vetää vieläkin rokkenrollia, vaikka on jo 32.”

Jumalauta Arwo, minä olen vetänyt rokkenrollia vielä 67-vuotiaana! Voin miltei nähdä Arwon sukivan viiksiään ja kuulla hänen sanovan:

”Juu, juu, juuri näin sen sinun osaltasi pitikin mennä.”

Oma unelmamme keikasta Ruisrockin päälavalla toteutui vuonna 1984. Parin ensimmäisen biisin jälkeen Arwo hiissäsi itsensä kitaransa kanssa viereeni ja huusi korvaani:

”Me ollaan ku Piitles!”

Päivän pääesiintyjänä oli saksalainen Nina Hagen. Keikan jälkeen Turun Sanomien otsikko kuului ”Popeda pesi Nina Hagenin”. Helsingin Sanomat pisti paremmaksi: ”Pate pieksi Ninan”.

*Kun Pate pani rasvaa koneeseen ja karautti
Popedalla Nuubian kautta Tallinnaan ja sieltä
Alabamaan, niin siinä oli sfääriä tilanteeseen.
Hiekkatie pölisi ja suomalainen leveäluinen
maataisrotu oli kotonaan, oli päässä sitten nupo,
suikka tai retuliini töyhtö.*

(JUKKA HAURU, HS 7.8.1984)

Pääsimme Ruisrockin vedon jälkeen myös puoli yhdeksän uutisiin. Jumalauta, se jos mikä oli kova juttu, sillä koko Suomi tai ainakin kaikki minun tietämäni ihmiset, joiden kotona televisio oli, kerääntyivät puoli yhdeksän uutisten aikaan näköradionsa ääreen.

Ja kyllähän nuo tuollaiset otsikotkin kieltämättä tekivät kutaa ja hivelivät Ikurin pojan itsetuntoa. Tuohon maailmanaikaan uutisnauhoissakin säästettiin, ja vanhaksi katsottujen uutisten päälle nauhoitettiin uusia uutisia. Näin ollen tuosta minunkaan ensimmäisestä televisiohaastattelustani ei jäänyt jälkipolville esitettävää.

Sen perusteella mitä siitä muistan niin ihan hyvä niin. Saattoi Ikurin poika paukutella siinä henkseleitään vähän turhan polleana.

Olin 14-vuotias, kun kuulin *Led Zeppelin II* -levyn ja päätin, että minusta tulee rokkitähti. Hypin sängyllä levyä kuunnellen ja lauloin itse tekemääni ”mikrofoniin” eli katkaistun lätkämailan päähän roudariteipillä kiinnitettyyn äidin vanhaan hiuslakkapulloon.

Ikkunasta näkyi pihalle, mutta se ei laulaessani suinkaan ollut tyhjä piha. Saatoin helposti kuvitella tontin takarajalle saakka pakkautuneet kymmenet ja sadat ja tuhannet ihmiset, jotka hurrasivat villille esitykselleni.

Vuonna 1976 näin Ruisrockissa bändin, joka räjäytti nuoren tajuntani lopullisesti. Se oli The Sensational Alex Harvey Band. Mikä teatraalisuus ja dramaattisuus ja jumalaare, kuinka lujaa he soittivat. Katsokaapa vaikka juutuubista Alex Harveyn *Delilah* live-vetona, niin ymmärrätte täysin, mitä tarkoitan. Kopioin Harveyltä myös koko joukon lavamaneereja, kuten jalan noston monitorille. Se ei siis suinkaan ole ikurilainen keksintö.

Popedan virallista syntymää edelsi koko joukko erinimisiä musiikillisiä kokoonpanoja, joissa kuitenkin pyörivät samat tutut kaverit ja naapurin mukulat Tampereen

Ikurista. Lapsuuden yhteiset pihaleikit vaihtuivat teini-
iässä yhteiseen bändiharrastukseen. Autotallissamme
säännöllisesti rämpyttävä kokoonpano vaihteli sen
mukaan, kuka milloinkin ehti paikalle. Jos jonkun piti
lukea kokeisiin tai hoitaa elämän muita asioita tai vuo-
sia myöhemmin lähteä armeijaan, joku toinen paikkasi.
Kasvoimme aikuisiksi yhdessä. Kun Popeda sitten vuonna
1977 virallisesti syntyi, ainoa ikurilainen kokoonpanossa
olin minä. Ja niin olen ollut kaikki nämä vuodet lukuun
ottamatta ystäväni Risto ”Eebo” Lehtisen lyhyttä kautta
bändin riveissä. Silti Popedaan on painettu syvä ja ikui-
nen Ikuri-leima.

Popeda sai alkunsa Ikurin Kyntäjäntiellä sijainneen
kotitaloni keittiössä, jossa Ilari ”Ilpo” Ainiola (1953–2002)
ja minä tapasimme kirjoittaa sanoituksia sinikantiseen
ruutuvihkoon. Ilpoa ja minua yhdisti paitsi samanlainen
musiikkimaku, myös omalaatuisena pulppuava runo-
suoni. Täydensimme toisiamme, kun kirjoitimme sanoi-
tuksia ruutuvihon sivuille vuorolausein.

Ilpo oli ensimmäinen sanoituksellinen esikuvani.
Osasimme kumpikin myös miltei kaikki vanhat suoma-
laiset iskelmät ulkoa. Oli siis luontevaa perustaa yhteinen
bändi, Mikael Anjala ja Ilikee Lutapuuki Pänd, joka oli
yksi monista Popedan esiasteista. Ilpo lauloi ja minä soi-
tin rumpuja, Eebo Lehtinen bassoa ja Jari ”Jätti” Mäkelä
kitaraa. Esitimme Ilpon biisejä, minun suomentamiani
kappaleita sekä covereita tanssimusiikista rockiin.

Kuvaavaa oli, että tiukan rokkibiisin jälkeen saa-
toimme vetää vaikka Taiskan tuntemaksi tekemän *Haltin
häät*. Eebon bravuurina oli Jukka Kuoppamäen *Kultaa
tai kunniaa*. Tällä kokoonpanolla voitimme Tampereen

orkesterimestaruuden vuonna 1977. Voitto tuli perustellusti ”omaperäisestä esiintymisestä ja erikoisista kappalevalinnoista”.

Ehdimme tosin poistua keikkapaikalta etsimään bileitä ja juotavaa ennen kuin voittaja julkistettiin, joten saimme tietää menestyksestä vasta seuraavana päivänä. Ja ei kun seuraavia bileitä järjestämään.

Tampereen citynuoria harmitti, kun Ikurin rämemet-sistä nousseet rapparimusiikkia soittavat juntit peitto-sivat heidät rokkikisassa. Joku oli sarkastisesti kysynyt Eebolta, että luulimmeko kenties olevamme kuin joku MC5. Se oli tuolloin hurjan suosittu detroitilainen rokki-bändi, jota mekin tietysti ihailimme ihan saatanasti. Kuitenkaan edes me emme kaikessa uhossamme tohti-neet kuvitella olevamme kuin MC5.

Yhtenä päivänä Ilpo saapui Kyntäjantielle erityisen pöyristyneenä. Hän oli selaillut Suosikki-lehteä ja näh-nyt siellä maininnan yhtyeestä nimeltä Rock Cadillac. Se oli Ilpon mielestä tyhmin nimi mitä bändille voisi ikinä keksiä.

”Ihan hyvin me voitaisiin sitten olla Punk Rock Pobeda”, Ilpo puhisi.

Siitä se sitten lähti. Ehdotin, että jos Pobedaan kal-listutaan, niin kirjoitetaan se sitten edes väärin, kovalla p-kirjaimella: Popeda. Sitä sitten ehdotettiin muille jät-kille, ja läpi meni. Vanhojen päiväkirjojeni mukaan tuo nimi naulattiin suomirokin historiaan 9. marraskuuta 1977.

Toki Popedan voidaan katsoa perustetun myös koti-taloni autotallissa, jossa se paitsi treenasi, veti myös

POPELDA

*Takana 46 vuoden soittomatka,
edessä uudet unelmat.*

alkutaipaleensa merkityksellisimmän keikan. Nimittäin sen, jonka koettuaan Epe Helenius teki kanssamme levytyssopimuksen. Sen jälkeen homma olikin yhtä kiittoa. Siinä vauhdissa vuonna 1979 Ilpo putosi kyydistä ja hänen tilalleen bassoon tuli ensin Lehtisen Eebo ja sitten Melartinin Jykä.

Ilpo oli luonteeltaan kiltti, äärimmäisen herkkä, valveutunut ja tavattoman lahjakas. Kahdestaan keskustellessa ja tutun bändin kanssa hän oli oma rento itsensä, mutta yleisön edessä tai väenpaljouden keskellä Ilpo ei viihtynyt. Joskus hän kertoi minulle, että mitä suuremmat hipat, sen yksinäisemmäksi hän itsensä tunsu. Suomalaiseen tapaan Ilpo haki siihen helpotusta pullosta, mikä taas teki hänestä sietämättömän viisastelijan, mikä taas johti siihen, että ihmiset välttelivät hänen seuraansa. Se oli viheliäinen kierre, jota oli ikävä seurata vierestä.

Minulle Ilpo oli luottokaveri ja sielunveli, jonka poisjäänti bändistä oli ikävä, mutta ymmärrettävä tapahtuma. Kun tieto Ilpon kuolemasta helmikuussa 2002 tuli, ei se tullut yllätyksenä. Ilpon elämä oli tuolloin jo pitkään ollut yhtä vuoristorataa, ja jotenkin olin kai jo alitajuntaisesti valmistautunut hänen poismenoonsa. Täytyy kuitenkin aina muistaa se, että ilman Ilpoa ei olisi syntynyt Popedaa.

Myöhemmin koimme muitakin soittajavaihdoksia, mutta oman soundimme onnistuimme mielestäni luomaan vuonna 1980 julkaistulla levyllä *Rasvaa koneeseen!* Alkuperäinen ja ainoa oikea Popeda-soundi on Arwon luoma. Hänen mukaantuloonsa myötä Popedan toiminta alkoi ammattimaistua. Arwolla oli kunnianhimoa ja tavoitteita, siinä missä

meillä muilla oli lähinnä unelmia. Arwo opiskeli taloustieteitä yliopistossa ja piipahti melkein aina päivän päätteeksi meille ja kysyi, mitä Ilpo ja minä olimme saaneet päivällä aikaan.

”Pate, Pate, Pate, onko siinä sun ruutuvihossas mitään uutta?”

Jos jotain uutta oli syntynyt, sitä mentiin heti autotalliin treenaamaan. Treenatessa ajantaju katosi ja saatoimme viihtyä autotallissa tuntitolkulla ja hyvin usein siihen saakka, kunnes joko äiti tai isä tai naapurin mies tuli sanomaan, että nyt pojat alkaa tuo soitto riittää tälle päivälle.

Vuosi 1983 oli Popedalle merkittävä vuosi. Kesällä olimme mukana Tuuliajolla-kiertueella, joka nosti meidät valtakunnalliseen tietoisuuteen, ja alkusyksyllä julkaistiin läpimurtolevyksesme muodostunut *Kaasua*. Sitä seuraavina vuosina keikkatahti vain kiihtyi. Vuonna 1984 teimme 132 keikkaa ja julkaisimme siinä ohessa *Harasoo*-levyn. Vuonna 1985 teimme 146 keikkaa, ja julkaisimme *Pohjantähden alla* -levyn. Hommia paiskittiin ihan hullun lailla.

Noiden järjestömiesten keikkamäärien ansiosta olimme jäätävässä keikkakunnossa ja kiihdytyskaistalla kohti uneliamme, kun Arwo helmikuussa 1986 kuoli. Hänen sydämensä petti soundcheckin ja keikan välissä Tampereen keskustassa sijainneessa Cabaret Oscarissa. Olimme lähdössä käymään jossain baarissa vielä ennen keikkaa, kun Arwo kaatui suorilta jaloilta maahan ja hänet vietiin ambulanssilla sairaalaan. Parin tunnin päästä saimme kuolinviestin.

Myöhemmin selvisi, että Arwolla oli ollut synnynäinen sydänvika, joka nykypäivän lääketieteen keinoin pystytään jo tunnistamaan ja parantamaan. Siihen aikaan sitä ei kuitenkaan vielä tunnettu. Arwon kuoltua olin henkisesti täysin hajalla ja hetken jopa ilman mitään elämänsuuntaa.

Arwo Mikkonen oli ollut minulle kuin isovelji, ja mitä Popedaan tuli, hän oli bändin ehdoton primus motor, säveltäjä ja jonkinlainen järjen ääni kaiken alkuaikojen sekoilun ja ryntäilyn keskellä. Mies, joka laitettiin asialle, kun virallisempia tai vakavampia asioita tuli hoidettavaksi.

Olin vakavasti sitä mieltä, että Arwon kuolema oli Popedan loppu. En nähnyt, että bändi mitenkään voisi jatkaa toimintaansa. Siinä uitiin hyvin syvissä vesissä epäuskon, surun, ikävän ja ahdistuksen tunneviidakossa, kunnes Arwon vaimo ja isä vakuuttivat meille, ettei Arwo missään tapauksessa haluaisi yhtyeen lopettavan. Putosin täysin, kun Arwon isä poikansa hautajaisissa tarttui minua käsistä ja lausui:

”Kiitos, te annoitte Arwolle elämän.”

Nuo sanat sinetöivät Popedan jatkon.

Ennen omaa kuolemaansa Arwo puhui usein kuolemasta. Tuntui siltä, että kuolema ja siitä puhuminen jotenkin kiehtoivat häntä. Huumoripitoisten ja kaksimielisten sanoitusten lisäksi hän kirjoitti monia vakavia ja synkkiäkin tekstejä, kuten esimerkiksi *Tuomas-parka*, *Silirimpsis hei* tai *Sika-Anteron laulu*.

TUOMAS-PARKA

*Ei tässä laivassa tiedä kukaan
Mitä meidän kapteeni sairastaa
Se kielsi Tuomasta rommia juomasta
On molemmat lähellä kuolemaa*

SILIRIMPSIS HEI

*Silirimpsis hei
Näitä polkuja tallean,
Mä elämän hetteikölle
Kunnes vellova suo,
Minun ruumiini juo
Silloin hornassa hurrataan*

SIKA-ANTERON LAULU

*Tää mun ruumiini kerran maatuu noin
Saa synkät piirteet, katsoo silmin autioin
Voi kaikkea mi silloin kuolee, hajoaa
Voi suurta katsetta, voi hymyä, voi suudelmaa*

Joskus olen jälkikäteen miettinyt, aavistiko Arwo mahdollisesti kohtalonsa.

”Mies voi lähteä, mutta laulut jäävät elämään”, hän tapasi sanoa.

Kuinka oikeassa hän olikaan. Arwon säveltämistä biiseistä kenties tunnetuimpina jäivät elämään *Rasvaa koneeseen*, *Yö, Jos joet olis* ja *Da Da*, joista jälkimmäisen hän kirjoitti yhdessä Lehtisen Eebon kanssa. Harva

muistaa, että esimerkiksi kiistatta kautta aikain pari suosituinta biisiämme *Matkalla Alabamaan* ja *Kaasua* ovat Arwon sanoittamia.

Neljä vuosikymmentä myöhemmin löysin itseni toistamiseen tilanteesta, jossa halusin ripustaa nahkarotsini naulaan ja bootsini pysyvästi kenkälaatikkoon. Ajattelin, että olisi mukava jäädä tästä vuosittain ympäri maata pyörivästä oravanpyörästä pois, kun on vielä terveyttä ja voimia nauttia muustakin elämästä.

En muista enää sitä tarkkaa hetkeä, jolloin päätös lopettamisesta syntyi. Kai se kypsyi mielessä pikkuhiljaa muutaman vuoden aikana. Möläytin asian julki Kalevallehden haastattelussa jo vuonna 2020. Siitäkös riemu syntyi.

Se kuitenkin vain vahvisti tunnetta, että minun osaltani Popeda lähestyi maaliviivaa. Ei ollut enää intoa eikä motivaatiota ja ilman niitä tunsin huijaavani niin bändiä kuin sen faneja. Ja ennen kaikkea itseäni. Utta musiikkia ei enää syntynyt, ja välillä huomasin keikkojen aikana mieltiväni aivan muita asioita. Kuten että piru vie se vene makaa vieläkin maalla tervaamatta. Tai että toivottavasti ehdin katsomaan iltauutiset.

Kevään 2022 bändipalaverissa ilmoitin, että lopetan bändihommat kesän 2023 loppuun. Taannoin Popedassa oli lyöty kättä päälle siitä, ettei bändistä voi erota niin, että yksioikoisesti jättää tulematta seuraavalle keikalle. Halusin myös toimia toisin kuin entinen basisti, joka ilmoitti ensin jäävänsä pois seuraavilta kolmelta keikalta ja ennen kuin ne olivat ohi, jättäytyvänsä sivuun kokonaan.

Annoin siis bändille ja tekniikalle puolitoista vuotta aikaa suunnitella tulevaisuutensa uudelleen. Paskamyrskyhän siitä silti seurasi.

Sovittiin, että asiasta tiedotetaan julkisesti vasta marraskuussa. Kun sen aika koitti, alkoi mediatulitus, jonka jalkoihin kitaristi Hautamäki ja rumpali Lahtinen aluksi lankesivat. Media otti miesten sosiaalisessa mediassa laukomat tunteenpurkaukset ja toimittajille annetut lausunnot riemuiten vastaan ja heitti aina vastapallon minulle: Mitä tähän vastaat? Mitä tästä ajattelet?

Kyllähän sillä mediapelillä lehtiä olisi myyty ja klikkejä saatu, mutta minä kieltäydyin lähtemästä mukaan siihen rulettiin ja vastasin ”ei kiitos” kaikkiin aiheeseen liittyviin haastattelupyyntöihin. Näin tehden halusin taata Popedalle työrauhan sen viimeisenä kesänä.

Sitä paitsi olin ja olen edelleen sitä mieltä, että kyllä pitkään yhdessä töitä tehneiden ihmisten täytyy voida puhua asioista kasvotusten eikä median välityksellä. Tämä kaikki vain vahvasti lopetuspäätöstäni, sikäli kun siinä enää vahvistettavaa oli.

Sooloprojektit ovat pelastaneet minut aina silloin kun bändi on meinannut imeä kaikki voimat. Ja kerranhan se meinasi viedä jopa elämän. Ymmärrän nyt entistä paremmin Eero ”Safka” Pekkosta, joka perusteli taannoisen lähtönsä Popedasta jotakuinkin näillä sanoin:

”Olen kyllästynyt jatkuviin bileisiin.”

Ja Safka sentään sanoi gutpait jo vuonna 1985.

Yleisesti keskustelusta tuntui unohtuvan, että olen muita bändin jäseniä kymmenen vuotta vanhempi. Bändin kanssa tien päällä rehaaminen on ihan helvetin

kuluttavaa. Vaikka yhteiset keikkamatkat ja kosteat keikkojen jälkeiset illanvietot ovat jääneet taakse jo vuosikymmen sitten, myöhäiset vedot, pitkät ajomatkat ja hotellissa makaaminen seuraavaa satojen kilometrien siirtymää tai puolen yön aikaan alkavaa keikkaa odotellessa syövät miestä.

Lavalla intoa saattoi vielä hyvänä päivänä tiristää yleisön energiasta, ja joskus se lavalle tulvivan energian määrä saattoikin olla niin valtava, että esiintyessä itsekin oikein innostui, mutta muuten ei enää napannut. Joku muistutti, että Popeda tahkoaa vuoden aikana mukiinnevän summan rahaa. Sitä ei voi kieltää, mutta jos sydän ei ole hommassa mukana, ei sitä rahallakaan paikata.

Kolmena edellisenä keväänä olen tehnyt soolotuotantooni pohjautuvan teatterisalikiertueen Ari ”Kankku” Kankaanpään säestämänä. Tosin koronavuonna osa konserteista toteutui vasta syksyllä. Vaikka kiertueet ovat olleet tiiviitä ja suhteellisen pitkiä, ja konsertteja on ollut neljäkin viikossa, on se ollut kivutonta hommaa bändikiertueisiin verrattuna. Järjestelyt ja sopimukset on hoidettu oman firman kautta, koko porukka kampeineen on mahtunut yhteen henkilöautoon ja parituntiset konsertit ovat alkaneet niin sanotusti ihmisten aikaan. Jos logistiikka sitä vaati, majoituttiin hotellissa, mutta aina kun se oli missään määrin järkevää, ajettiin yöksi kotiin Tampereelle.

Tuntui, että näin toimien pystyin antamaan itsestäni yleisöllekin enemmän. Opin jopa tarinoimaan, kertomaan kuulijakunnalle biisien taustoista, niiden tekemisestä ja jakamaan sattumia – tosia ja väritettyjä – omasta elämästäkin. Se oli minulle aivan uusi kokemus eikä lopulta

lainkaan niin tuskaista kuin tällainen pohjimmiltaan ujo mies saattaisi kuvitella.

Lopetuspäätöksestä huolimatta olin 110-prosenttisesti sitoutunut Popedan festarikesään 2023, joten niiltä osin edettiin suunnitelmien mukaan. Ohjelmatoimistomme Piikkikasvin toimesta meille oli kesä-elokuun ajalle puukattuna 31 keikkaa, ja syyskuun alkuun vielä Ratinan stadion.

Äskettäisen taloremontin yhteydessä löytämäni vanhat kalenterit ja päiväkirjat Popedan alkuajoilta saivat ajattelemaan, että ehkä olisi hyvä saada tämä elämäntyöni dokumentoitua myös viimeisen kesän osalta. Tulisi samalla itsekin käsiteltyä tämä todellisuudessa ihan helvetin iso elämänmuutos. Mutta sitä ennen halusin pääjättää kunnolla vielä vihonviimeisen kerran.

Ja kun se on tehty, minun on aika sulkea Popeda-kirja.

Miltä tuntuu jättää paikka suomirockin jättiläisen keulahahmona?

Maaliskuussa 2022 Pate Mustajärvi marssi perustamansa bändin Popedan jokakeväiseen palaveriin tietäen, että hänen puheenvuoronsa muuttaisi monen ihmisen elämän. Jo vuosia Pate oli pohtinut yhtyeessä lopettamista. Keikkamatkat tuntuivat vuosi vuodelta pidemmiltä ja myöhäisistä keikoista palautuminen raskaammalta. Kun lähteminen ei enää huvittanut, jotain oli tehtävä.

Ratinaan se päättyi -kirjassa Pate käy muistiinpanojensa pohjalta läpi viimeiset puoli vuotta Popedan laulajana – lopettamispäätöksestä viimeiseen konserttiin Tampereen Ratinan stadionilla 2. syyskuuta 2023. Samalla hän pohtii bändissä viettämäänsä 46 vuotta ja kertoo, miltä tuntuu, kun elämäntyöstä ovat jäljellä vain muistot.

TINA FINN on vapaa toimittaja ja tiedottaja, joka varsinaisen päivätyönsä ohella on kirjoittanut muun muassa kirjat *Pate Ikurista*, *Sankarikoirat - tarinoita poliisikoirien arjesta*, *Hevosien asialla Kari Vepsä*, *Pate Mustajärvi - Matkani varrelta ja Tohtori Mustajärvi, otaksun*.

KL 78,99
ISBN 978-952-382-719-6

DOCENDO
www.docendo.fi

Etukannen kuva: Sanna Maula
Takakannen kuvat: Peero Lakanen
Graafinen suunnittelu: Jarkko Lemetyinen